

man endvidere er enig om sin Stilling til de to af de Kursus, der ere foreslaaede for Højskolelærere. Man er saaledes enig om, at det kan være rigtigst at anvende 3,000 Kr. til det omtalte Kursus paa Aftov for yngre Lærere, og om, at det kan have sin store Betydning for yngre Højskolelærere at faa et Aars Kursus i Kjøbenhavn, hvad enten det blev paa Borups Kursus eller ved Universitetet, ved polyteknisk Bæreanstalt eller paa et særlig for dem indrettet Kursus. Men man mener, at Udgifterne til deres Delta-gelse i Kursus af denne sidste Art, de 1-aarige Kursus, maatte kunne afholdes ved Hjælp af Penge, som i Forvejen findes paa Kontoen til de saakaldte 1-aarige Kursus. Derimod har Udvalget delt sig med Hensyn til det tredje Kursus, Septemberkursuset for ældre Højskolelærere. Et Mindretal har slet ikke villet gaa ind derpaa, men Flertallet har tiltraadt Tanken om dette Kursus under den Forudsætning, at det saa vel som alle de andre, der nu ere bragte i Forslag, kan afholdes af Kontoen, naar man i alt forøger den til 100,000 Kr., og det vel at mærke saaledes, at den Sum, som i de senere Aar har været uddelt til Feriekursus om Sommeren, ikke derved indskrænkes. „Kursusbevillingen“, som stadig er vokset, vil derved have naaet til et påskende rundt Tal, 100,000 Kr., og naar den har naaet dette Beløb, har man ment, at den påskende i nogle Aar kunde blive staaende derved. I øvrigt skal jeg paa Flertallets Vegne sige et Par Ord om de Grunde, der have bevæget os til at tiltræde Forslaget om det nævnte Septemberkursus for ældre Højskolelærere. Folkehøjskolerne store Betydning er jo nu almindelig anerkendt, Lovgivningsmagten har for et Par Aar siden anerkendt dem som et betydningsfuldt Led i hele det danske Opdragelsesvæsen, og de høre til de saa ringe, hvor vi have den Være og Glæde at se, at man i fremmede Lande tager Forbillede fra Danmark. Under disse Omstændigheder er det aabenbart af største Betydning, at disse Skoler ikke staa stille, men udvikle sig til større og større Dygtighed, for at de bedre og bedre kunne løse deres Opgave, og Flertallet har derfor ikke ment at kunne forsvare at nægte Lærerne ved disse Skoler Afgang til en saadan videre Uddannelse, som de mene, at kunne faa gennem disse Kursus. En ældre Højskolelærers Arbejde er, som det vil være en stor Del af de ærede Medlemmer bekendt, meget anstrengende, meget brydsomt. Der stilles ikke blot store Fordringer til hans Tid paa Skolen, hvor han maa holde en Mængde Foredrag for sine voksne Elever, men der kaldes ogsaa stadig paa ham fra

Foredragsforeninger, Oplysningsforeninger rundt omkring. Han maa stadig give ud, og der er kun forbeholdt ham meget ringe Tid til at samle ind. Men dette medfører selvfølgelig en stor Fare, en Fare for Stagnation, en Fare for, at vedkommende efterhaanden kan tæse sig tom. Skal han holde sig nogenlunde frisk, maa han selvfølgelig stadig kunne samle nyt Stof, og stadig kunne faa ny Impulser. Paa Højskolerne første Udviklingsstrin føltes Trangen ikke saa stærkt. Den almindelige vækkende Gerning, de den Gang skulde udføre, de vækkende Foredrag, der skulde holdes, kunde holdes ud af en bevoget Stemning, uden hynderlig Kundstabsmasse. Nu er Forholdet et andet. Nu stilles der meget store Fordringer ogsaa med Hensyn til Kundstabsstof. Der kræves nu af Højskolelærerne virkelig grundige og oplysende Foredrag, der kræves Foredrag, som forudsætte et stort historisk, naturvidenskabeligt eller andet Kundstabsstof, og det er derfor ganske naturligt, at Højskolelærernes Gerning nu kræver en ganske anderledes grundig Forberedelse, end det mange Gange tidligere har været Tilfældet. Derfor trænge de ogsaa til at faa den bedst mulige Hjælp. Jeg skal oplyse, hvorledes de have tænkt sig dette Kursus anlagt — man kan se det af den Plan, der er udfæstet for de første 3 Ugers Kursus i den kommende September Maaned. Følgende Videnskabsmænd have lovet at ville holde Foredrag: Professorerne C. Holm, Julius Lange, Høffding, Kromann, Pøffler, Warming og Christiansen og Rigsarkivar A. D. Jørgensen, og Kursuset er tænkt delt i to Afdelinger, en, som omfatter Historie og Filosofi, og en, som omfatter Botanik og Fysik, medens Geografi skal være fælles for begge Afdelinger. Det er Meningen, at der hver Dag skal holdes to Forelæsninger for hver af Afdelingerne, og at Tilhørerne derefter skulle have Lejlighed til at tale med vedkommende Universitetslærere, for gennem Samtalen at faa Vejledning med Hensyn til de Bøger, de skulle benytte, og de Rilber, hvor de skulle søge deres Oplysninger. I øvrigt er det Meningen at benytte dette Kursus til Museumsbesøg og lignende under den kyndigst mulige Vejledning.

Jeg tror ikke, der kan være Tvivl om, at et saadant Kursus kunde virke meget befrugtende paa Højskolelærernes Undervisning, og jeg vil derfor tillade mig at anbefale det paa det bedste. Jeg skal blot henstille til den højtærede Minister, om ikke ogsaa andre Lærere, der paa samme Tid laa her inde paa andre Kursus, kunde faa Afgang til at høre nogle af disse Foredrag.